

## ÎNCHEIERE

6 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva  
Iurie Bejenaru  
Aliona Miron

examinând conflictul negativ de competență dintre Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău, la examinarea cauzei de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, persoană terță Primarul General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului administrativ,

### c o n s t a t ă:

La 23 iunie 2022, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani acțiune de contencios administrativ împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Primarul General al mun. Chișinău, solicitând anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 6/1 din 13 iunie 2022, prin care:

1. S-a aprobat Metodologia calculării și reglementării tarifelor și costurilor pentru serviciile de transport de călători, costului unui vehicul-kilometru și mecanismul de aplicare și reglementare a abonamentelor de călătorie, conform Anexei nr. 1;
2. S-a pus în sarcina Primarului General al mun. Chișinău de a stabili valoarea de referință pentru calcularea tarifului de călătorie cu troleibuzul și autobuzul și de a aproba tarifele pentru călătorie în transportul public din mun. Chișinău, conform Anexei nr. 2;
3. S-au stabilit categoriile de călători, conform Anexei nr. 3;
4. S-au stabilit valorile coeficienților de referință pentru fiecare categorie de călători, tip de rute, tip și durată de valabilitate a abonamentelor, conform Anexei nr. 4;
5. ÎM „Regia transport electric” și ÎM „Parcul urban de autobuze”, vor elibera bilete pentru o călătorie în troleibuze și autobuze în valoare cumulativă echivalentă cu valoarea de referință, până la epuizarea stocurilor existente;

6. Direcția generală transport public și căi de comunicație, în comun cu entitățile interesate (Direcția generală asistență medicală și socială, Direcția generală educație, tineret și sport, ÎM „Regia transport electric”, ÎM „Parcul urban de autobuze” etc.), va elabora, în termen de 120 zile, Regulamentul cu privire la emiterea și distribuirea abonamentelor de călătorie.

7. S-au operat modificări în anexa nr. 19 la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 14/1 din 21 decembrie 2021 „Cu privire la aprobarea bugetului mun. Chișinău pe anul 2022 în lectura a doua”;

8. Direcția generală finanțe și Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație vor asigura procesul de modificare a indicilor bugetari pe anul 2022, conform prevederilor prezentei decizii;

9. S-a pus în sarcina Primarului General al mun. Chișinău întreprinderea acțiunilor în scopul recuperării surselor financiare în bugetul municipal, inclusiv solicitarea de la Guvernul Republicii Moldova a transferării în bugetul municipal a cheltuielilor suportate în legătură cu majorarea prețurilor, transportarea gratuită a categoriilor de călători stabilite prin actele legislative și normative în vigoare, gestionarea crizei refugiaților etc.;

10. S-au operat modificări în pct. 6 din decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 6/10 din 22 iulie 2021 „Cu privire la aprobarea Standardelor de calitate în transportul public din mun. Chișinău”;

11. S-a abrogat: decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 51/2 din 11 iunie 2006 „Cu privire la aprobarea Metodologiei calculării și reglementării tarifelor la serviciile prestate de către întreprinderile de transport de călători și a Regulamentului privind modalitatea de examinare și aprobare a tarifelor pentru serviciile prestate de operatorii de transport de călători în raza mun. Chișinău” și, decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 8/8 din 15 septembrie 2009 „Cu privire la stabilirea tarifelor pentru călătoria în transportul public în raza mun. Chișinău”;

12. Decizia intră în vigoare începând cu data de 1 iulie 2022, iar Direcția relații publice și buget civil va aduce la cunoștință populației mun. Chișinău, în termen de 5 zile, prevederile prezentei decizii prin intermediul mass-media.

Prin încheierea din 27 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza de contencios administrativ enunțată a fost strămutată, după competență spre judecare la Curtea de Apel Chișinău, pe motiv că actul administrativ contestat este unul normativ.

Iar prin încheierea din 1 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost suspendat procesul și prezentat dosarul Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că competență să examineze prezenta acțiune de contencios administrativ este Curtea de Apel Chișinău, unde urmează a fi remisă din următoarele motive.

În conformitate art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către

Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3), judecătorii soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ. Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău urmează de stabilit dacă obiectul acțiunii în contencios administrativ – decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 6/1 din 13 iunie 2022, care se solicită a fi anulat urmează a fi apreciat ca un act administrativ individual sau ca un act administrativ normativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea

Articolul 10 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art. 11 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

Conform art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Totodată, în sensul art. 2 din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, act normativ reprezintă un act juridic adoptat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

Iar potrivit art. 4 din aceeași lege, actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal. Prevederile actului normativ sunt executorii, opozabile tuturor subiecților de drept și, în caz de necesitate, sunt impuse prin forța de constrângere a statului.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că diferențierea între actele administrative normative și actele administrative individuale se realizează, atât în funcție de obiectul lor, cât și în raport de criteriul determinabilității persoanelor cărora li se aplică.

Astfel, actele normative sunt acea categorie de acte juridice care conțin o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, în timp ce actele individuale sunt acea categorie de acte care urmăresc stabilizarea unei situații juridice precise în raport cu un număr relativ restrâns și determinat de subiecți de drept.

În speță, actul administrativ – decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 6/1 din 13 iunie 2022 stabilește metodologia calculării și reglementării tarifelor și costurilor pentru serviciile de transport de călători.

La caz, se reține că metodologia enunțată prevede reglementări de principiu în domeniul calculării și reglementării tarifelor și costurilor pentru serviciile de transport, stabilind cadrul general de reglementare a modului de calculare, componenței consumurilor, fiind prevăzute noțiuni de bază în cadrul metodologiei, formule de calcul, diferențieri și descrieri a tipurilor de cheltuieli de producție, retribuirea muncii, alte cheltuieli operaționale, care include inclusiv și mecanismul de reglementare, aprobare, ajustare și aplicare a tarifelor, componente ce reflectă caracterul de act normativ.

Respectiv, actul administrativ contestat conține reguli generale cu aplicabilitate repetată și produce efecte erga omnes, adică conține reglementări de principiu care se adresează unor persoane nedeterminate, având o aplicabilitate generală.

Or, decizia ce se contestă nu se referă la o situație juridică cu privire la un număr restrâns de persoane și bine definit de subiecte de drept, un anumit transportator sau un grup determinat de persoane nominalizate expres în conținutul acesteia, ci are o aplicabilitate generală, stabilind cerințe, reguli și norme de conduită obligatorii a fi respectate de către toți operatorii de transport public și toți cetățenii ce beneficiază de transport public în mun. Chișinău.

În atare circumstanțe și având în vedere că decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 6/1 din 13 iunie 2022 este acea categorie de act juridic care conține o regulă, adică un act de aplicabilitate repetată, asupra unor subiecți de drept nedeterminați, se constată competența completului Curții de Apel Chișinău, specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ, de a judeca acțiunea de control normativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Primarul General al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ cu caracter normativ.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională și ținând cont de faptul că conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va soluționa conflictul negativ de competență, prin constatarea competenței la examinarea și soluționarea cauzei sus-nominalizate a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 191 alin. (2), 200 alin. (3), (4) și art. 230 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se constată competența completului Curții de Apel Chișinău, specializat în examinarea cauzelor în contencios administrativ, la examinarea acțiunii de control normativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Primarul General al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ cu caracter normativ.

Cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Primarul General al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ cu caracter normativ, se remite conform competenței spre examinare Curții de Apel Chișinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron